

Diáktanya. Egy ágy, egy szekéreny, két szék, s a mosdón mosatlan rántottás lábos. A szoba közepén asztal, rajta csonkaszerű hamutartóban cigarettavégek tömege, mellette néhány üres borospohár néhány kártya, gúnyos összevisszaságban hevernek. Az asztal szélén gyorsfőző — legényéletünk leghűbb kísérője. A földön Káro dáma, bánatos mosollyal gondol vissza az éjszakai kártyacsatára, szomorúan néz széjjel az elhagyatott diáktanyán. Ez az ódon szoba volt óvári életünk színhelye.

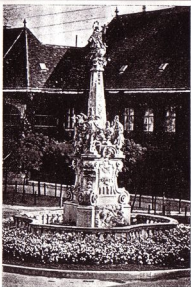
De eljutottunk a rövid film végéhez. A sok szép emlék aranyözönével vonja be a szürke kis otthont. Széppé válik az emlékezet tükreben minden hétköznapiaság: miközben emlékeimben kutatok, emlékek álompalotájában ülök — bútorozott hónapos szobában. Ke-

ressek valamit — kilépek a nyikorgó kiskapun, mely öreg bolthajtásával három legszebb évem birodalmának kapuja volt. Végigmegyek a virágokkal szegélyezett Fő-utcán. Álomkórosként nézek körül — ismeretlen és mégis annyira ismerős házak — már csak emlékeimmel vagyok itt.

Az öreg Központi kávéház áll előttem, kopott plüss pamlagaival, faragott asztalaival. Mintha hallanám Géza cigány síró hegedűjét: „... Isten Veled Kedves...!” Vagy csak álmodom? Nem lehet — hiszen itt van a Kaszinó is — első óvári bálunk színhelye, sok meleg és kedves pillanat tanuja. Egy báli éjszaka, egy szőke fürtös leányfej jelenik meg emlékezetemben, egy kedves szempár összevillanása, egy-egy forró kézszorítás — most úgy érzem egy percre: elbúcsúztam már Óvártól.

De nem — hiszen itt áll az öreg gesztenyefa árnyékában a főhercegi kastély is. Elmegyek mellette. Jól ismerem az utat. Majd áthaladok az évszázados várkapún és ifjú éveim könnyesen boldog napjainak emléke, az Akadémia áll előttem. A négyszögletű várudvarra ferdén esik be a ragyogó napfény. Egyik oldalra éles, sötét árnyékot vet, a másik oldalon kacagó aranszínűre festi az öreg macska-köveket. Furcsa — olyan, mint az egész élet — egyik oldalon fény, a másikon árnyék. Vagy talán csak véletlenül állok háttal a fénynek és véletlenül van előttem árnyék mindég?!...

Az öreg harang is csendes. Nyelve fáradtan pihen, pedig hány-szor szólt nekünk is, míg egyszer utoljára. Felmegyek a kikoptatott

A FŐHERCEGI KASTÉLY

ÓVÁRI PARKRÉSZLET

lepcsőn az emeletre, végigjárom a tantermekben a padsorokat. Egy-egy bevésett név előtt megállok, eltűnődöm: hová lett mindez? Önkéntelenül is az öreg diáknóta jut eszembe: "... alsó és felső tantermek, örökre Isten veletek, Tovább, Tovább...!"

A kis lucsonyi kápolna hátán függ az időtől barnára edzett feszület. A térdeplőn hervadó nefelejts csokor — imádkozó, reszkető kezű nénike hagyhatta ott. Miért kell ma, emlékeim utolsó sétáján, mindenütt az elmúlással találkoznom?

Alig veszem észre, máris a park évszázados fái alatt sétálok. A parki vendéglőben lezajlott nagy sörözések, egy-egy Valéta-bál, titkos, a Mama tudta nélküli séták — egy boldog összesimulás, talán egy-két lopva váltott csók emlékei — miért rohantok meg oly kegyetlenül egyszerre? Csak azért, hogy nehezebbé tegyék az elválást?

Végig a Dunaparton tobzódik az élet tavasza. A révész barátságosan köszönt, ladikjában a kis kutya ismerősen dörzsöli hozzám hideg orrocskáját. Túl oldalon, a fenyők árnya alatt bújík meg, nyiló muskátlik között, a csónakház. Nem akarok a közelébe menni, kissé távolabb állok, ahogyan a távozóhoz illik. Mennyi felejthetetlen óra, mennyi kellemes és izgalmas csónakkirándulás — Paradicsom, feketeerdei híd, Macskasziget — mind-mind egy-egy állomása annak a boldog utnak, melyet oly sokszor végigvevünk. Lassan bandukolok a parton,

fű, fa, lomb, minden oly ismerős, — szeretném mind egyiket megfogni, meg-simogatni... utoljára. Emlékszel öreg fűz? — hiszen alattad üldögéltünk tavaszi napokon, ellógott előadási órákon. Ültünk és gyermeki fantáziával tervez-

MACSKASZIGET

tuk a lenetiet. Leptuk a leveled és számoltuk: Szeret — nem szeret? Letépek egy levelet, bedobom a vízbe, az örvény elkapja, viszi, sodorja magával. Valamit elvitt a víz... Talán — három év boldog emlékét?! Az öreg fűz szomorú lombjával csak bólogat rá.

Megyek tovább, magam sem tudom már merre? Keresem azt, ami ma elveszett bennem. Megkerülöm a várost. A temetőhöz érek. Kereső szemekkel haladok a sírok között. A nap leáldozó fényével aranyba borítja az ég alját — a sírokon néhol friss virág, a legtöbbször hervadt koszorúk.

Megállok egy kő előtt. Hófehér márvány. Rajta aranybetűkkel: Horváth Erzsike élt 20 évet. Istenem, hiszen majdnem a bálteremből vitte el a halál. Mintha csak tegnap lett volna. Örökké mosolygó arca számunkra ma is él. Tovább lépek. Fehér márványkő alatt nyugszik Akadémiánk néhai nagynevű igazgatója: Bánvárti Sándor. Az elszállt és a hívásra váró galamb jelenete szíven üt: mi is elszállunk. Az élet vár ránk. De vajjon fog e nekünk a boldog és gondtalan évek után nyugalmat és megelégedettséget nyújtani? Egy másik kő alatt Gróf Béla, akadémiai tanár nyughelye. Jószívű egyéniségét miért vitte el közülünk a halál, miért? Csak három évet éltünk

itt és már a temetőben is van valakink! Megyek kifelé, az öreg gesztenyefa soron keresztül, ha behunyam egy pillanatra a szemem, halottak napjának képében áll előttem a temető. Apró lángókat fujdogál a késő őszi szél. Imbolygó alakok árnyait óriásira festi a sötétség. Csend van. Csak a viasz sercegése hallatszik — most is hallom. Mi van velem ma, hogy folyton a halálra gondolok? Csakugyan, én is temetek. Sokat, talán mindent: gondtalanságot, fiatalságot és tengersok szép emléket.

Tovább, csak tovább! Felölelni utoljára mindent, ami ide fűzött: átélni a boldog emlékeket még egyszer. Sietnem kell, sok van belőlük. Szapáry-utca, Rózsa-utca, Lenau-ház, az évszázados szent János szobor mellett is elmegyek.

Delerek a kis parista templomba. Felve lépek be, a nagy csendet nem merem zavarni. Az utolsó padban egy ősz, öreg néni ül, morzsolja olvasóját és félhangosan mormol. Mennyi vasárnapi mise emléke él bennem. Szigorlatok előtti fohászok, hányszor segítettek — a színes ólomkarikákon széthullva esik be a fény — csendben térdet hajtok és észrevétlenül osonok ki. A Magyar-utcán — sok korzózás, séta emléke — egyedül bandukolok végig. A májusi ájtatosságról éppen most jönnek ki, egyszerre népes lesz az utca. Menekülök. Nem akarok, nem tudok embereket látni ma. Egyedül akarok lenni, egyedül az emlékeimmel.

Bevágódik mögöttem az öreg kapu, megint kicsiny szobámban ülök. A nap már lement, elgondolkozom a homályos, kis szobában, a régi asztal előtt. A feltornyosuló könyvhalmafra mered a szemem. Szeretnék felébredni, szeretném újra kezdeni, szép volt, boldog idők voltak — a kacajból, a vidámságból, az örömből csak ez maradt. A csendülő poharak hangja és duhaj éjszakák . . . temetéssé váltak. Eltemetjük, elsíratjuk örökre legszebb éveinket és emlékezetemben a fejfára csupán ezt tudom írni:

szép volt!

Gróf Königsseg-Rottenfels Miksa.

